

SÄKERHETSATABLAD

**Wollastonit: Nordkalk W-series,
Nordkalk W, Nordkalk Wicroll,
Nordkalk NorWoll**

Säkerhetsdatabladet är i enlighet med Kommissionens förordning (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)

AVSNITT 1: Namnet på ämnet /blandningen och bolaget /företaget

Utgivningsdatum	13.11.2011
Omarbetad	28.02.2019

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn	Wollastonit: Nordkalk W-series, Nordkalk W, Nordkalk Wicroll, Nordkalk NorWoll
Synonymer	Kalciumsilikat
Reach reg.nummer, kommentar	Ämnet har undantagits från registeringsplikten i enlighet med artikel 2.7 b och bilaga V i REACH-förordningen.
CAS-nr.	13983-17-0
EG-nr.	237-772-5

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användningskategorier, nordisk (UCN)	55 Övriga kemikalier
Användningsområde	Huvudapplikationer för wollastonitmjöl - ofullständig förteckning: lasyrer, keramikroppar, fyllnadsmaterial för färger och plaster, svetselktroder, metallurgiska pulver, cementfiberskivor, kalciumsilikatskivor och block, värmeresistenta material vid låga temperaturer, förstärkande fyllmedel för plaster och tätningsmedel, förstärkande fyllmedel för vägmarkeringsfärg och bromsbelägg, packningar.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagsnamn	Nordkalk AB
Besöksadress	Kungsängsvägen 22
Postadress	Box 901
Postnr.	SE 731 29
Postort	Köping

Land	Sweden
Telefon	+46 (0)10 476 2500
E-post	sds@nordkalk.com
Webbadress	www.nordkalk.se

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Nödtelefon	<p>Telefon: 112 - Begär giftinformation Beskrivning: Nödnummer Öppet 24 timmar i dygnet.</p> <p>Telefon: +46 (0)10 456 6700 Beskrivning: Giftinformationcentralen (i mindre akuta fall). Öppet 24 timmar i dygnet.</p>
------------	--

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt CLP, anmärkning	Produkten är inte klassificerad som farlig i enlighet med CLP/GHS-förordning (EG) nr 1272/2008
---------------------------------------	--

2.2. Märkningsuppgifter

Övrig märkning (CLP)	Inga märkningsuppgifter. Produkten är inte klassificerad som farlig i enlighet med gällande lagstiftning.
----------------------	---

2.3. Andra faror

PBT / vPvB	Se sektion 12.5 för resultat av PBT- och vPvB-bedömningar.
Hälsoeffekt	Beroende på hanterings- och användningssätt (t.ex. malning, torkning) kan luftburen respirabel kristallin kvarts (kvarts - kristobalit) genereras. Längre och/eller massiv inandning av findamm från respirabel kristallin kvarts kan orsaka lungfibros, vanligen omnämnd som silikos. Huvudsymptom på silikos är hosta och andfäddhet.
Andra faror	Ej kända.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1. Ämnen

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Wollastonit	CAS-nr.: 13983-17-0 EG-nr.: 237-772-5	Klassificering enligt CLP, anmärkning: Ingen klassificering.	> 87 %
Kvarts (finfraktion)	CAS-nr.: 14808-60-7 EG-nr.: 238-878-4	STOT RE 1; H372	< 1 %
Beskrivning av blandningen	Denna produkt innehåller <1% kristallin kvarts (finfraktion) som orenhet.		
Ämne, kommentar	Den fullständiga texten för alla faroangivelser visas i sektion 16.		

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	Om symptom kvarstår eller i tveksamma fall sök medicinsk hjälp.
Inandning	Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen. Sök läkarhjälp om symptom uppstår.
Hudkontakt	Inget behov av första hjälpen.
Ögonkontakt	Spola genast med mycket vatten i flera minuter och håll ögonen öppna. Om ögonirritation eller andra symptom kvarstår, sök läkarhjälp.
Förtäring	Inget behov av första hjälpen.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta symptom och effekter	Akuta symptom eller effekter är inte kända.
Fördröjda symptom och effekter	Längre och/eller massiv inandning av findamm från respirabel kristallin kvarts kan orsaka lungfibros (silikos). Huvudsymptom på silikos är hosta och andfäddhet.

4.3 Beskrivning av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Andra upplysningar	Behandlas symptomatiskt.
--------------------	--------------------------

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel	Släckmedel ska väljas enligt omgivningen.
Olämpliga brandsläckningsmedel	Ej kända.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Produkten är inte brandfarlig.
Farliga förbränningsprodukter	Inga farliga förbränningsprodukter kända.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd heltäckande skyddskläder samt friskluftsapparat vid brandbekämpning.
----------------------------	---

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Allmänna åtgärder	Undvik dammbildning och spridning av damm.
Personliga skyddsåtgärder	Använd lämplig skyddsutrustning. Undvik inandning av damm.

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Miljöskyddsåtgärder	Inga speciella åtgärder krävs.
---------------------	--------------------------------

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Sanera	Undvik dammbildning och spridning av damm. Undvik torrsopning. Använd rengöringssystem som rengör med vatten eller vakuum. Samla i tät behållare för destruktion.
--------	---

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Andra anvisningar	Se sektion 7 för säker hantering. Se sektion 8 för skyddsutrustning. Se sektion 13 för avfallshantering.
-------------------	--

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantering	Sörj för tillräcklig ventilation (punktutsug kan behövas). Undvik kontakt med ögon, hud och kläder. Undvik inandning av damm. Använd lämplig skyddsutrustning vid hantering av ämnet (se sektion 8). Hanteras varsamt, undvik spill, läckage och stänk.
-----------	---

Skyddsåtgärder

Förebyggande åtgärder för att förhindra bildandet av aerosoler och damm	Undvik dammbildning.
Råd om allmän arbetshygien	Vidta vanliga försiktighetsåtgärder vid kemikaliehantering och följ god normal arbetshygien. Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta händerna före pauser och vid arbetets slut. Nedstänkta kläder tas av och tvättas innan de används igen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagring	Minimera luftburen dammgenerering och förhindra vindspridning under lastning och lossning.
Förhållanden som skall undvikas	Se sektion 10.5 för oförenliga material.

Förhållanden för säker lagring

Kompatibla förpackningar	Förvaras i originalförpackning eller behållare.
Krav på lagerlokaler och förvaringskärl	Förpackningen förvaras väl tillsluten. Lagra förpackade produkter på så sätt att oavsiktligt öppnande förhindras.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden	Ingen specifik slutanvändning.
------------------------------	--------------------------------

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Ämne	Identifiering	Värde	År
Kvarts (respirabel fraktion)	CAS-nr.: 14808-60-7	Nivågränsvärde (NGV): 0,1	År: 2018

	mg/m ³	
	Anmärkning	
	Anmärkning: C	
	Anmärkning	
	Bokstavsbeskrivning:	
	Ämnet är	
	cancerframkallande	
	Anmärkning	
	Anmärkning: M	
	Anmärkning	
	Bokstavsbeskrivning:	
	Medicinska kontroller	
Damm, oorganiskt	Nivågränsvärde (NGV): 5	År: 2018
	mg/m ³	
	Kommentarer: Inhalerbar	
	fraktion	
	Nivågränsvärde (NGV): 2,5	
	mg/m ³	
	Kommentarer: Respirabel	
	fraktion	
Övrig information om gränsvärden	DNEL/PNEC: Kemikaliesäkerhetsbedömning inte utförd, inga data om beståndsdelar tillgängliga.	

8.2 Begränsning av exponeringen

Säkerhetsåtgärder för att förhindra exponering

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder	Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av damm skall minimeras.
Organisatoriska åtgärder som syftar till att förhindra exponering	Vidta organisatoriska åtgärder, t.ex. genom att isolera personal från dammiga områden.
Tekniska åtgärder som syftar till att förhindra exponering	Sörj för tillräcklig ventilation. Punktutsug kan behövas.

Ögon- / ansiktsskydd

Lämplig ögonskydd	Använd tättslutande skyddsglasögon.
-------------------	-------------------------------------

Handskydd

Lämpliga handskar	Under normala förhållanden krävs inte. Arbetare som lider av dermatit eller känslig hud: Använd lämpliga kemiskt resistent, ogenomträngbara skyddshandskar.
Lämpliga material	För rätt val av handskmaterial, kontakta tillverkaren av skyddsutrustningen.
Ytterligare handskyddsåtgärder	Om nödvändigt: Använd skyddskräm före hantering av produkten.

Hudskydd

Lämplig skyddsdräkt	Under normala förhållanden inte nödvändig. Arbetare som lider av dermatit eller känslig hud: Använd lämpliga skyddskläder.
---------------------	--

Andningsskydd

Andningsskydd nödvändigt vid	Vid otillräcklig ventilation eller vid risk för inandning av damm: Använd lämpligt andningsskydd.
Rekommenderad typ av utrustning	Partikelfiltermask. FP2 - FP3 (EN143: 2000)

Begränsning av miljöexponeringen

Begränsning av miljöexponeringen	Undvik vindspridning.
----------------------------------	-----------------------

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysisk form	Fast. Pulver. Kornform: acikulär.
Färg	Vit.
Lukt	Luktfri.
Luktgräns	Kommentarer: Ej tillgänglig.
pH	Värde: 9,5 Temperatur: 20 °C Koncentration: 400 g/l
Smältpunkt / smältpunktsintervall	Värde: > 1400 °C
Kokpunkt/kokpunktsintervall	Kommentarer: Ej tillgänglig.
Flampunkt	Ej brandfarlig.
Avdunstningshastighet	Kommentarer: Ej tillgänglig.
Brandfarlighet (fast form, gas)	Kommentarer: Ej tillämplig.
Explosionsgräns	Kommentarer: Ej tillämplig.
Ångtryck	Värde: 2,85 g/cm ³
Ångdensitet	Medium: Vatten
Densitet	Värde: ~ 0,2 g/l
Löslighet	Metod: ISO 787/8 Namn: Fluorvätesyra Kommentarer: Löslig.
Fördelningskoefficient: n-oktanol/ vatten	Kommentarer: Ej tillämplig.
Självtändningstemperatur	Kommentarer: Ej tillgänglig.
Sönderfallstemperatur	Kommentarer: Ej tillgänglig.
Viskositet	Ej klassificerad som explosiv.
Explosiva egenskaper	
Oxiderande egenskaper	

9.2. Annan information

Andra fysiska och kemiska egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligare information är tillgänglig.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet Ej reaktiv under normala lagrings- och hanteringsomständigheter.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normala lagringsomständigheter.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Risken för farliga reaktioner Inga farliga reaktioner vid normal användning och lagringsförhållanden.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden som skall undvikas Inga kända förhållanden som bör undvikas.

10.5. Oförenliga material

Material som skall undvikas Inga oförenliga material kända.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter Inga farliga sönderdelningsprodukter kända.

AVSNITT 11: Tokikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Andra toxikologiska data Produkten är inte klassificerad som akut toxisk.

Övriga upplysningar om hälsofara

Utvärdering av frätande / irriterande på hud, klassificering	Produkten är inte klassificerad som irriterande eller frätande på hud.
Utvärdering av ögonskada eller ögonirritation, klassificering	Produkten är inte klassificerad som frätande eller irriterande på ögon.
Sensibilisering	Produkten är inte klassificerad som hud- eller luftvägssensibiliserande.
Ärftlighetskador	Produkten är inte klassificerad som mutagen.
Cancerogenicitet	Produkten är inte klassificerad som cancerogen. (IARC Int. Agency for Research Cancer)
Reproduktionsstörningar	Produkten är inte klassificerad som reproduktionstoxisk.
Utvärdering av specifik organtoxicitet SE, klassificering	Produkten är inte klassificerad som en specifik organtoxikant vid enstaka exponering.
Utvärdering av specifik organtoxicitet RE, klassificering	Produkten är inte klassificerad som en specifik organtoxikant vid upprepad exponering. Längre och/eller massiv exponering för findamm från respirabel

	kristallin kvarts kan ändå orsaka silikos, en nodulär pulmonell fibros orsakad av fina respirabla partiklar av kristallin kvarts i lungorna.
Utvärdering av fara vid aspiration, klassificering	Produkten är inte klassificerad som farlig vid aspiration.

Symtom på exponering

Andra upplysningar	Inga andra hälsoeffekter är rapporterade.
--------------------	---

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Akvatisk kommentarer	Det finns inga tillgängliga data för produkten som sådan.
----------------------	---

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Persistens och nedbrytbarhet	Ej relevant för oorganiska ämnen.
------------------------------	-----------------------------------

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumuleringsförmåga	Ej relevant för oorganiska ämnen.
-------------------------	-----------------------------------

12.4 Rörlighet i jord

Rörlighet	Jordmobilitet är låg.
-----------	-----------------------

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT-bedömning, resultat	Produkten är inte klassificerad som PBT eller vPvB enligt gällande EU-kriterier.
-------------------------	--

12.6 Andra skadliga effekter

Miljöupplysningar, summering	Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig. Undvik utsläpp till miljön.
------------------------------	--

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Specificera lämpliga metoder för avfallshantering	Dammbildning från rester i förpackningar skall undvikas. Lagra använda förpackningar i väl tillslutna behållare. Återanvänd inte behållaren. Kassera tomma behållare till en godkänd avfallsanläggning för återvinning eller bortskaffande.
Andra upplysningar	Avfallet hanteras i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

Kommentarer	Produkten är inte klassificerad som farligt gods.
-------------	---

14.2 Officiell transportbenämning

14.3 Faroklass för transport

14.4 Förpackningsgrupp

14.5 Miljöfaror

Kommentarer Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig.

14.6. Särskilda skyddsåtgärder

Särskilda säkerhetsföreskrifter för användare Inga särskilda försiktighetsåtgärder.

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL och IBC-koden

Annan relevant information.

Annan relevant information. Ej tillämplig.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Lagar och förordningar Inga särskilda föreskrifter/lagstiftning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

En Kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts Nej

Kemikaliesäkerhetsbedömning Produkten är befriad från REACH-registrering och därför har leverantören inte utfört någon formell kemisk säkerhetsbedömning för detta ämne.

AVSNITT 16: Annan information

Lista över relevanta Faroangivelser/H-fraser (i avsnitt 2 och 3)	H372 Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering
Utbildningsråd	Läs säkerhetsdatabladet. Personalen måste informeras om närvaron av kristallinkvarts. Personalen måste utbildas i korrekt användning och hantering av denna produkt.
Hänvisningar till viktiga litteraturreferenser och datakällor	Tidigare versionen av säkerhetsdatabladet Säkerhetsdatabladet från tillverkaren (01/2014) Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1).
Använda förkortningar och akronymer	DNEL: Derived No-Effect Level: härledd nolleffektnivå NGV: Nivågränsvärde - Hygieniskt gränsvärde för exponering under en 8 timmars arbetsdag. PNEC: Predicted No-Effect Concentration: uppskattad nolleffektkoncentration
Upplysningar som har lagts till, raderats eller reviderats	28.2.2019: Säkerhetsdatablad reviderat.
Version	I

Kommentarer

Ansvarsfriskrivning

Detta säkerhetsdatablad (SDS) är baserat på de rättsliga bestämmelserna i REACH-förordningen (EG 1907/2006, artikel 31 och bilaga II), med ändringar. Dess innehåll är avsett som en guide till försiktighetsprincipen för lämplig hantering av materialet. Mottagare av detta säkerhetsdatablad ska säkerställa att den information som finns där läses noggrant och förstås av alla människor som använder, hanterar, disponerar eller på annat sätt kommer i kontakt med produkten. Information och instruktioner som finns i detta säkerhetsdatablad är baserade på nuvarande vetenskaplig och teknisk kunskap vid tidpunkten för utfärdandet anges. Det ska inte tolkas som någon garanti för teknisk prestanda, lämplighet för speciella tillämpningar, och inte ett rättsligt giltigt avtalsförhållande. Denna version av säkerhetsdatabladet ersätter alla tidigare versioner.